

Allt fler danska seniorer kan flytta till bogemenskap

På mindre än tio år har antalet bogemenskaper för seniorer i Danmark nästan fördubblats, från 219 till 405.

Under de senaste tio åren har antalet bostäder i bogemenskaperna för seniorer tredubblats från 4 200 till cirka 12 000 under samma period. Det visar en ny undersökning från den filantropiska organisationen Realdania, genomförd av analysföretaget Methods.

2016 fanns det 219 olika bogemenskaper för seniorer. De flesta byggda åren 1995–2005. Under perioden 2011–2016 blev bara åtta nya projekt klara eller två per år. Men sedan har antalet ökat kraftigt så att antalet nästan är fördubblat till 405 bogemenskaper för seniorer runt om i landet. 2024 ser ut att bli ytterligare ett år då allt fler äldre får

FOTO: STEFFEN STAMP

Seniorbofællesskabet Balansen i Ry, nära Århus, är ett av Realdanias elva försöksprojekt.

möjlighet att flytta in i ett seniorboende, då 31 nya projekt med 1 400 nya bostäder förväntas bli klara för inflyttning.

REALDANIA HAR SEDAN 2016 varit med och stöttat utvecklingen av ett antal seniorbofællesskaber, just eftersom att byggandet av denna typ av bostäder nästan stått stilla under ett antal år. Syftet har varit att inspirera olika byggherrar att bygga bogemenskaper och kollektivhus för seniorer för att förebygga ensamhet och främja livskvaliteten på äldre dagar.

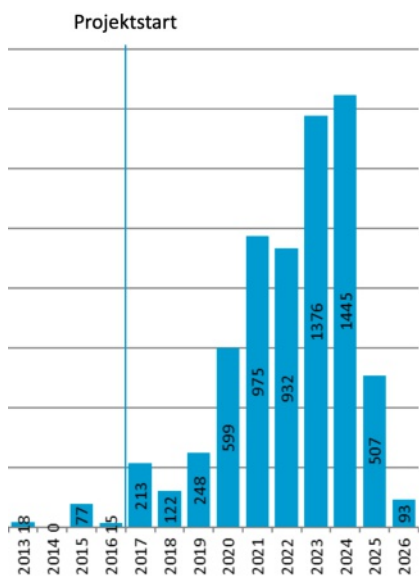
Realdania har i samarbete med pensionsbolag och allmännyttiga bostadsföretag bidragit till att ta fram program för elva nya kollektivhusprojekt runt om i landet. Fem av dessa är redan inflyttade.

– Det är en otrolig utveckling att det på så kort tid har blivit så många fler boendialternativ för

äldre som vill ha mer gemenskap, grannsamja och trygghet i vardagen. Det var det här vi hoppades på när vi lanserade satsningen "Rum och gemenskap för äldre" 2016. Vår ambition var att få igång byggandet – och få några av dem som ändå skulle bygga att också bygga seniorboenden, säger **Stig Hessellund**, projektledare på Realdania.

VI BLIR ALLT äldre och 2040 kommer var fjärde dansk att vara över 65 år. Denna utveckling sätter press på de offentliga utgifterna och utmanar bostadsmarknaden eftersom utbudet inte motsvarar de framtida kraven. Och det kan innebära att vi blir mer ensamma. Över 100 000 äldre människor i Danmark är i dag drabbade av ensamhet.

– En bogemenskap för seniorer kan ge människor en möjlighet att vara en del av en aktiv vardags-

Före 2017 byggdes få lägenheter i seniorgemenskaper. 2023 byggdes däremot 1 376 och 2024 blir det preliminärt ytterligare 1 445. I Sverige har det inte byggts några alls de senaste tio åren.

I kollektivhusrörelsen hjälps vi åt

Återigen har jag fått uppleva hur hjälpsamma och stöttande människor är i kollektivhusen. Varje år är det någon bogemenskap som lånar ut sina lokaler till vårt årsmöte, möblerar om, fixar fika och årsmötesmiddag. Och något hus där vi får ha efterföljande idébyttardag med fika.

I år var det Södra Station i Stockholm som ordnade årsmötesdagen och Färdknäppen idébyttardagen. Båda blev mycket lyckade.

På idébyttardagen delar alla med sig av funderingar, idéer och erfarenheter kring hur olika små och stora frågor kan lösas i en bogemenskap.

Vi fick också höra **Tommy Hurtig** från kollektivhuset Kombo och Kollektivhus NU:s nybildade IT-grupp berätta om den digitala plattform som gruppen håller på att ta fram för föreningen och för de kollektivhus och startargrupper som vill gå med (läs mer på sidan 5).

Gruppen är även ett exempel på personer från olika kollektivhus och startargrupper som hjälper andra, i

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Delar av Kollektivhus NU:s nya styrelse, omvalda Ulla Immler, Tore Wizelius, Rolf Ericson och Ulrika Egerö samt nyvalda Eva-Marie Mendahl.

stället för att varje medlemsförening ska behöva uppfinna hjulet på nytt.

I vår Facebookgrupp Kollektivhusforum svarar många på frågor från andra bogemenskaper och startargrupper om allt från regler för hund i de gemensamma loka-

lerna till hur man kan ordna öppet hus. Den fungerar som en kontinuerlig idébyttardag.

Vi hoppas att den nya digitala plattformen också kommer att användas för olika former av erfarenhetsutbyten mellan våra medlemsföreningar.

ULRIKA EGERÖ, ORDFÖRANDE

Alltfler danska seniorer....

← gemenskap. Självklart kan det uppstå konflikter när man bor nära andra människor, men det är också en boendeform som kan bidra till att motverka känslan av ensamhet

och isolering, som tyvärr är ett tillstånd för många danskar, säger Stig Hessellund och tillägger att det inte är helt utan förpliktelser att bo nära andra människor:

– Seniorbofællesskaber kan vara en lämplig boendeform för vissa, men inte för alla. Det viktiga är att vi har ett brett utbud av boendeanternativ i Danmark som kan tillgodose olika människors individuella behov och önskemål, fortsätter han.

Nyligen genomförda utvärderingar av ett antal befintliga seniorboenden visar att majoriteten av de boende upplever förbättrade sociala relationer som har en betydande positiv effekt på den övergripande uppfattningen om personlig livskvalitet för människor oavsett ålder, hälsa och socioekonomiska omständigheter. För många boende bidrar det faktum att de kan hälsa på varandra dagligen och hålla sig uppdaterade om varandras liv till en trygg miljö där de känner stöd och samhörighet med varandra. Och att detta är en viktig anledning till att de boende har valt att bo i ett kollektivt boende.

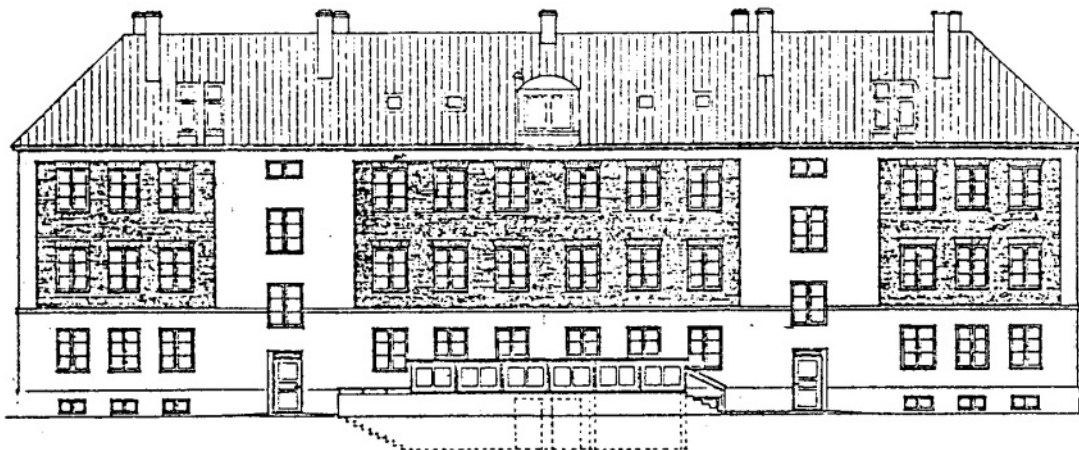
KERSTIN KÄRNEKULL

FOTO: STEFFEN STAMP

Balansen i Ry är ett av de elva kollektivhusprojekt som Realdania har tagit fram i samarbete med pensionsbolag och allmännyttiga bostadsföretag och som är redan inflyttade.

~ Kollektivhuset Slottet ~

Trippeljubileum i Lund

Vårt kollektivhus fyller 40 den 7 september. Sjelva Slottet är mycket äldre, fyller 100. Och vår fantastiska park fyller 80.

Vi firar trippeljubileum den 7-8 september. Mer om detta senare.

ALLA VI PÅ SLOTTET I LUND

Slottet 2005, för nästan 20 år sedan. Mycket är sig fortfarande likt, men den stora almen till höger finns inte längre.

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

FOTO: LENNART NILSSON

På Slottets 35-årsjubileum 2019 blev det kaffekalas i trädgården med musikskolan Limus elever. Deras föräldrar fick också vara med.

FOTO: LENNART NILSSON

Slottets trädgård är en del av den tvåhundraåriga Gernandtska parken. Här pågår trädgårdsarbete.

Hög tid att söka startbidrag

Boverket har fyra miljoner kronor kvar att fördela till bygggemenskaper. Det är alltså dags att söka! Men vem kan göra det?

Startbidraget till bygggemenskaper är dåligt använt. 2022 fick tre startargrupper stöd. 2023 kom det inga ansökningar, troligen för att de ökande räntekostnaderna skapade stor osäkerhet både hos startargrupper och i byggsektorn.

I år har Boverket fyra miljoner kronor att fördela. En ansökan, till Okome Köinge Svarträ Utveckling i Falkenberg, har hittills beviljats.

– Merparten av anslaget för 2024 finns kvar att söka, så det finns fortfarande goda chanser att få stöd säger Hans Lindgren, utredare på Boverket.

Det är dags att söka! Men vem kan söka? Tyvärr inte startargrupper som vill samarbeta med en bostadsaktör som byggherre. Däremot bygggemenskaper som bildat en ekonomisk förening med en medlemsinsats på minst 10 000 kronor per person.

Stöd kan lämnas om minst sex medlemmar i bygggemenskapen, som är fysiska personer, betalat medlemsinsatsen på 10 000 kronor, och bygggemenskapen äger eller

De två vinkelställda, rödmålade husen med svarta tak (till vänster på bilden) var tänkta för bygggemenskapen i Okome kyrkby, nordost om Falkenberg. Nu utvecklas projektet vidare. Idéskiss av Bärkraft & Byggnadskonst..

genom avtal disponerar mark som får bebyggas med flerbostadshus. Flerbostadshuset ska dessutom antas inrymma bostäder åt samtliga medlemmar i bygggemenskapen.

Föreningen kan få ett bidrag på högst 400 000 kronor. Stödet kan användas för projektkostnader som uppstår före byggstart. Det kan handla om att anlita en arkitekt eller en projektledare. Avgörande är att det är kostnader som uppstår fram till att byggnadsarbetet har påbörjats.

Stöd lämnas dock inte för kostna-

der för arbete som har utförts eller levererats av en medlem i bygggemenskapen eller som uppstått före ett beviljandebeslut om stöd från Boverket.

Innan ansökan skickas in till Boverket, är det viktigt att kommunen har lämnat ett medgivande om att marken ifråga får bebyggas med flerbostadshus. Det är en av förutsättningarna i förordningen för stödet och något som många missar att bifoga sin ansökan.

KERSTIN KÄRNEKULL

Forskning:

Mår äldre i bogemenskaper bättre?

Svaret på rubrikens fråga ska sökas av tre forskare i ett fyra-årigt projekt.

I Sverige upplever mer än var tionde person över 75 år önskad social isolering, vilket påverkar deras fysiska och psykiska hälsa.

I det nya forskningsprojektet ska äldres vardag i bogemenskap, delningsboende och kollektivhusboende undersökas. Även hur deras hälsa och välbefinnande påverkas av boendeformen ska undersökas.

Projektet "House-Well" syftar till att planera och utveckla boendeformer för äldre och ta fram designförslag på hur kollektivhusboende kan utformas och skalas upp för att minska ensamhet och social isolering. Projektledare är **Ivette Arroyo**

från Institutionen för arkitektur och boendeutveckling.

Marianne Granbom, som är forskarkollega med **Norma Montesino** på Socialhögskolan, är ansvarig för den kvantitativa undersökningen:

– De som har startat kollektivhusboende är ofta starkt övertygade om att de får bättre hälsa av att bo så och bättre social gemenskap, men likväl ökar inte den typen av boende. Vi vill veta vad det beror på, säger Marianne Granbom.

Är det bara de som bor där som tycker det är så fantastiskt eller är det en viss typ av människor som vill bo där?

Projektet är ett samarbete som sträcker sig utanför akademien, med föreningen Kollektivhus NU,

Helsingborgshem, Lunds kommunala fastighetsbolag, LKF, och Kanozi Arkitekter AB.

Forskarna kommer att skicka ut en enkät till äldre som i dag bor i kollektivhus, samma enkät skickas till äldre i trygghetsboende, för att kunna göra jämförelser av hälsa och ensamhet.

En viktig del av projektet är workshopar som arrangeras tillsammans med samarbetspartners, äldre personer och intresserade parter, för att ta fram designförslag på hur kollektivhusboende kan utformas och skalas upp för att minska ensamhet och social isolering.

SANDRA JEPSSON

Gemensam digital plattform prövas

I oktober 2023 gjorde Kollektivhus NU ett utskick till samtliga medlemsföreningar angående eventuell gemensam digital plattform. Ulla Immler, som ingår i föreningens IT-grupp, rapporterar.

Frågan väcktes för första gången vid årsmötet 2022. Vi fick en hel del svar på vårt utskick, både från föreningar som var nöjda med de lösningar de redan har och från andra som var intresserade av en gemensam lösning anpassad för vår typ av boende. En enkät skickades ut till alla intresserade och behoven visade sig i första hand handla om:

- Dokumenthantering
- Webbsajt
- Intern kommunikation.

Efter ett digitalt möte i januari med alla intresserade, bildades en IT-grupp som fick uppdraget att arbeta vidare. Vid idébyttardagen i samband med Kollektivhus NU:s årsmöte gjorde **Tommy Hurtig** från kollektivhuset **Kombo** en mycket informativ föredragning om idén och vad som hittills gjorts. Tommy arbetar till vardags med IT-säkerhetsfrågor.

IT-GRUPPEN HAR VALT att bygga på Google Workspace för dokumenthantering och mejl, då många

Tommy Hurtig presenterar arbetet med gemensamma webbplattor för kollektivhus och bostadsföreningar på Kollektiv NU:s idébyttardag.

redan är bekanta med Googles utbud och säkerheten är god.

Kollektivhus NU är nu registrerad hos Google som en non profit-organisation, vilket innebär att vi har tillgång till ett stort antal funktioner helt gratis. Allteftersom medlemsföreningarna vill, kan de haka på Kollektivhus NU med sin egen domän och skapa separata delar för varje kollektivhus oavsett föreningsform. För de publika hemsidorna kommer Wordpress att användas.

Varje hus kommer att kunna välja vilka delar man vill nyttja. Till exempel kanske man är intresserad

av dokumenthantering, men känner inget behov av någon ny hemsida. Det blir på så sätt ett flexibelt system.

DET FINNS MÅNGA fördelar med en gemensam lösning:

— Överbryggande administration blir gemensam. Det måste inte finnas experter i varje hus utan man kan hjälpas åt mellan husen.

— Det blir billigare än om varje hus har egna lösningar. Domänen måste varje hus betala, men webbhotell, lagring av mail med mera blir billigare.

— Man kan efterhand bygga ut med ytterligare funktioner, till exempel digital signering av handlingar, digitala studiecirkel, bokningssystem och receptsamling.

Tommy håller nu på att integrera sitt eget hus Kombo i systemet och därefter har *Tersen*, *Majbacken* och *Sjöfarten* anmält intresse att vara försökskaniner.

Ett spännande arbete har alltså satts igång och vi kommer successivt att informera alla på den sändlista som skapats i samband med tidigare utskick om IT-frågan.

Om det är fler som vill vara med på sändlistan, eller om det finns fler personer som vill vara med i IT-gruppen, så hör av er till: [ulla.immler@gmail.com!](mailto:ulla.immler@gmail.com)

Föreningsrutan

Justeraren

Justeraren (justeringspersonen) är en viktig person som man sällan pratar om. Det är ju den som intygar för alla andra medlemmar att det som står i protokollet verkligen stämmer. När man som sekreterare skriver en text, kan det ibland vara självklart att alla förstår formuleringen. Ordförande, som också brukar skriva under protokollet, kanske också tycker att allt är klart. Då är det ett bra stöd med en justerare som granskar med "läsarnas ögon". Förstår man vad det handlar om? Kan beslutet missuppfattas?

En del har ett fantastiskt minne för detaljer! Om man inte besitter den förmågan så är det viktigt att man antecknar när man är justerare. Om man dessutom får protokollet från sekreteraren inom några dagar, så har man också god hjälp av minnet.

Vill ni veta mer så har många av studieförbunden cirkelmateriale om föreningsteknik. Det finns en uppsjö av böcker i ämnet och dessutom kan man hitta en del gratismaterial på nätet.

Nordiska projektlotsar får gemensam utbildning

Det nordiska nätverket för bygg- och bogemenskaper planerar att starta en nordisk, mer omfattande utbildning för projektlotsar än tidigare.

Grupper som planerar nya bygg- och/eller bogemenskaper har ofta behov av professionellt stöd i hela processen från idéstadiet till inflyttning.

Föreningen för byggemenskaper har genomfört utbildningar av projektlotsar för detta ändamål.

Det nordiska nätverket har fått medel från EU för att planera och genomföra den mer omfattande kursen under hösten 2024. Projektet leds av Föreningen för byggemenskaper.

Utbildningen utformas utifrån erfarenheter från de projektlotsutbildningar som genomförts tidigare och de som i många år arrangerats i Tyskland. Från Kollektivhus NU deltar Ulrika Egerö i planeringen.

Utbildningen kommer att omfatta totalt åtta vardagar uppdelade på fyra tillfällen. Såväl viktiga aspekter kring gruppprocesser och gruppdynamik som juridik, finansiering och byggprojektledning ingår. Dessutom ska deltagarna få kunskaper om organiseringen och förvaltningen av bogemenskaper efter inflyttning. Många kunniga föreläsare och lärarika övningar kommer att ge deltagarna en gedigen grund.

Utbildningstillfällen kommer att fördelas mellan fyra olika städer i Norden. En deltagaravgift på preliminärt 1500 euro kommer att krävas, eftersom EU-bidraget inte täcker alla kostnader på den ambitionsnivå som den här kursen kommer att ha.

Som komplement till kursen är planen att också erbjuda en sorts certifiering som projektlots. För att komma från problemet med att kunskaps- och erfarenhetsnivån hos projektlotsarna varierar, är tanken att komplettera kravet på de grundläggande kunskaper man får i den här utbildningen med att certifieringskommittén verifierar projektlotsens egen berättelse om tidigare skolningar, erfarenheter och referenser. Den som vill anlita en pro-

Arild Eriksen, Staffan Schartner, Matthias Gütschow, Lucia Landenberger, Salla Korpela och Laura Juvik diskuterar den planerade projektlotsutbildningen. Lucia Landenberger och Matthias Gütschow har varit projektlotsutbildare i Tübingen.

jektlots kan då välja en person med en passande bakgrund och lita på att det som personen säger om sig själv också stämmer.

Genom samarbetet mellan bygg- och bogemenskapsrörelserna och över nationsgränserna är tanken att ge en bredare kunskap och djupare

förståelse för ämnet. Varje land har aspekter där man är särskilt framgångsrik och där det finns goda skäl att dela med sig av den kunskap och erfarenhet som byggts upp under många år.

ULRIKA EGERÖ OCH STAFFAN SCHARTNER

Föreningsrutan

Styrelsen

Att bli invald i en styrelse är både hedrande och stimulerande, men vad innebär det egentligen?

Jo, att medlemmarna vid årsmötet (årsstämman) säger att de vill att just du ska ingå i det arbetslag som under året ska leda och utveckla föreningen. Samtliga i styrelsen delar sedan på ansvaret. Den som säger - "jag är inte så insatt, jag är ju bara en vanlig ledamot", behöver nog växa in i styrelsearbetet lite mer. Ordförande ser till att hela styrelsen är införstådd och engagerad i de aktuella frågorna. Kassörens uppgift är att presentera räkenskaperna på ett sådant sätt att alla i styrelsen förstår siffrorna. Men därtöver har samtliga i styrelsen lika mycket ansvar för de beslut som fattas och hur de följs upp.

Oavsett hur beslutsordningen är formulerad i era stadgar, bör dock en god kollektivhusstyrelse stämma av viktiga beslut med husmötet. Medlemmar som är engagerade under hela året är en vinst för alla.

Vill ni veta mer så har många av studieförbunden cirkelmaterial om föreningsteknik. Det finns också en uppsjö av böcker i ämnet och dessutom kan man hitta en del gratismaterial på nätet.

Workshop för alternativa boendeformer

Under rubriken "Hur realiserar vi mer hållbara alternativa boendeformer" hölls en workshop på Chalmers i februari. En blandad grupp praktiker deltog för att försöka identifiera aktörer och engagemang, liksom riskfaktorer.

"Vilka förändringar krävs för att möjliggöra fler alternativa boendeformer som bidrar till att en hållbar bostadsutveckling?" löd den lovande frågeställningen.

Bogemenskap är det centrala begreppet hos forskargruppen som bjudit in till workshopen. Bogemenskap definieras som initiativ baserade på självorganisering och kollektiva lösningar, till exempel kooperativa boendeformer, bygggemenskaper och co-housing.

Avsikten att bo i social gemenskap ska finnas både i det initiala skedet och i förvaltningsskedet, initierat av de boende eller externa aktörer, med målet att hålla kostnaderna för boendet lägre. Kostnaderna för boendet omfattar både individuella lägenheter och gemensamma ytor i både hyres- och ägarmodeller.

För att kunna utveckla bogemenskaper till socialt hållbara och ekonomiskt mer åtkomliga boendialternativ för fler vill forskargruppen veta:

- vilka är de *möjliga initiativtagarna* och vilka är deras önskemål och behov?
- vilka *samarbetspartner* kan finnas och hur kan de medverka på ett positivt sätt?
- vilka *juridiska frågor* kan hanteras i nuläget av initiativtagare och samarbetspartner och vilka frågor kräver lagändring eller förtydliganden?

Kombinerad tvättstuga och mötesplats i HSB:s Living Lab.

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

I huset som inrymmer HSB:s Living Lab har sedan 2016 olika idéer testats för hur man kan bo ihop. Här finns också massvis med tekniska lösningar.

Läs mer på www.hsb.se/hsblivinglab.

Bland deltagarna fanns representanter för bygggemenskaper och bogemenskaper i hyreshus samt för äldre- och omsorgsboende och för delägarboende (möjlighet att äga sin lägenhet, men med gemensam förvaltning med hyreslägenheter i samma hus).

De olika formerna som var presenterade gav mycket olika svar på vilka problem som måste lösas för att boendeformen ska bli mer tillgänglig för en bredare allmänhet. Några exempel är:

- den stora ekonomiska ojämlikheten mellan ägd och hyrd bostad
- bostadsmarknadens orimliga ekonomiska utveckling
- behovet av kompetensstöd i processen av både ägd och hyrd bostad till exempel juridisk, arkitektonisk, övrig konsultkompetens
- utveckla hyresgästföreningens interna regler som inte lämpar sig för hyresavtal med bogemenskaper
- behovet av eget kapital i den ägda bostaden
- lika ekonomiskt stöd i processen till den ägda och hyrda bostaden
- en planprocess som möjliggör variation i byggandet och markanvisningar som stöder olika former av bogemenskaper

- i förvaltningen, hyresavtal som avspeglar föreningens och de boendes insatser och föreningens möjligheter att påverka vilka som bor i bogemenskapan

- i hyresalternativet, som är aktuellt för äldre med sämre ekonomiska möjligheter, utveckla typprogram för nya kollektivhus* som start i samarbetet med byggherren.

*Se Typprogram-aug-2019s.pdf (kollektivhus.se)

FRÅGAN OM ATT bo i social gemenskap till rimliga kostnader har tagits upp i Göteborgs kommun sedan mer än 100 år, främst av kvinnliga politiker (se "Att ge upp har inte övervägts" Göteborgs kvinnor i rörelse/r, red. Lisbeth Stenberg)

Det ska bli intressant att se vilka lösningar forskargruppen kan komma fram till och helst också bidra till att de blir genomförda genom det fortsatta arbetet.

INGA ALANDER, ORDFÖRANDE
FÖRENINGEN BOIHOP GÖTEBORG

Starta en grannskapsrevolution

Hur får man bättre gemenskap med människor i sitt område? Boken Grannskapsrevolutionen beskriver 31 tänkbara och användbara metoder, tycker Kerstin Kärnekull.

När bokens författare, Lina Zakrisson, flyttade in i en ny bostadsrättslägenhet insåg hon efter ett tag att hon kände bara två av sina mer än 200 grannar. Samtidigt pågick en diskussion om ensamhet och att var sjunde svensk inte har någon nära vän.

Lina, som arbetade i fastighetsbranschen, började fundera över varför så många upplever ensamhet, varför grannskap är så underutnyttjade och hur mer gemenskap kan skapas där vi bor.

Resultatet har blivit boken "Grannskapsrevolutionen". En bok som handlar om grannars stora, men ganska okända värde. En bok om hur man själv kan bidra till ett mer levande grannskap med kontakt och samarbete. I alla upplåtelseformer, hyresrätt, bostadsrätt och äganderätt genom att skaka liv i den outnyttjade potentialen som finns i hus och närområden – och alla grannar.

Den sista delen i boken innehåller konkreta förslag på hur man kan komma igång med hjälp av 31 tips och metoder.

Det kan låta hurtigt, men är tänkbart och användbart. Mycket av det Lina tar upp, som värdet av tunna band, samarbete, informella kontakter och spontana möten, finns inbyggt i kollektivhus och bogemenskaper. Vi som bor så har det självklart runt omkring oss i vårt dagliga liv. En grannskaps-

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Lina Zakrisson, grannskapsrevolutionär och författare.

revolution är ju egentligen en möjlighet att skapa en bogemenskap tillsammans, men utan att flytta.

LIKNANDE IDÉER FINNS i Nederländerna, där man talar om "uppdelade bogemenskaper", det vill säga människor i ett grannskap som delar på gemensamma lokaler men inte bor i samma trappuppgång eller byggnad.

Och i Danmark, där "Grønne nabofællesskaber" är lokala, självorganiserade grupper som vill minska sina koldioxidavtryck och snabba på den gröna omställningen.

Hur viktiga grannar och grannskap verkligen är blev tydligt under Covid19-pandemin (även om vi glömt snabbt) när vi var hänvisade till våra bostäder och till grannskapet utan möjlighet att resa iväg. Att känna sina grannar är dessutom det viktigaste budskapet när det uppstår kriser. Men också när det gäller att leva ett rikt liv där man bor.

Boken "Grannskapsrevolutionen" borde finnas i varje lokal hyresgästförening, bostadsrättsförening och hos alla bogemenskaper och kollektivhus. Det är bara att starta!

Lina Zakrisson
Grannskapsrevolutionen

Förlag:
Ensamhetsrevolutionen AB

TEXT OCH FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Kollektivhus NU

Bo tillsammans är föreningen Kollektivhus NU:s nyhetsblad.

Beställ prenumeration på info@kollektivhus.se.

Nästa nummer kommer ut i september 2024

Redaktörer: Kerstin Kärnekull och Anne Jalakas

Layout: Ann Norrby

Styrelsen i Kollektivhus NU

Ordförande:
Ulrika Egerö, Dunderbacken, Stockholm
ulrika.egero@gmail.com

Kassör:
Rolf Ericson, Kupan, Stockholm

Övriga styrelsemedlemmar:

Ulla Immler, Tersen, Falun
Kerstin Kärnekull, Färdknäppen, Stockholm
Eva Mertel Högberg, Stolplyckan, Linköping
Eva-Marie Mendahl, Under samma tak, Göteborg
Tore Wizelius, Hambo, Hammenhög
Linnea Wesslund, Tunnan, Borås, suppleant

Webbredaktörer: Kerstin Kärnekull, Färdknäppen, Stockholm och Rolf Ericson, Kupan, Stockholm

På hemsidan www.kollektivhus.se finns listan över kollektivhus i Sverige och alla nummer av Bo tillsammans, kollektivhus.se/category/bo-tillsammans

Medlemskap

Föreningar/kollektivhus betalar efter antal lägenheter. Startargrupper betalar 200 kr/år och kan dessutom bli medlemmar i Föreningen för byggemenskaper utan extra kostnad. Enskilda personer kan bli stödmedlemmar för 100 kr/år, gärna mer som gåva.
Plusgirokonto 43 88 62-5.
Ange namn och e-post.

Kollektivhus NU på Facebook

Kollektivhus NU har en fansida, www.facebook.com. Det finns också en Facebookgrupp där du kan söka eller annonsera om lägenheter i kollektivhus, "Kollektivhuslägenheter", och en diskussionsgrupp för oss i kollektivhus och startargrupper, "Kollektivhusforum".

